

je kozjanski č. g. dekan Tomažič ter s krasnimi besedami ganil ljudstvo do solz. Povdarjal je poštvalnost bučkih faranov, ki so edini iz cele dekanije svoje zvonove že plačali. — Prihodnji ponedeljek jih bo slovesno blagoslovil sam prevz. škof dr. Andrej Karlin, ki bo opravil naslednji dan, torek, na Bučah sv. birmo. — Novice od Sv. Jederte nad Laškimi. Nove križe so dali postaviti in blagosloviti v mesecu juniju: Fermetovi na Zavrtahtih vsled zaobljube izza vojske; g. Ana Mayr je dala svojega v Rečici premoviti iz hvalečnosti, da je bila kakor po čudežu rešena iz hudih gospodarskih neprilik; kužno znamenje poleg križa je dal posestnik Gračar popraviti; prenovljen križ je tudi pri Klavertu v Sedražu kot spomin na živinske bolezni, srečno odvrnjene. — Poročila se je Marija Hedelnova v Trnovem s finančnim uradnikom Josipom Geriškom. Gledališko igranje »Sodba« je uprizorilo Prosvetno društvo. Solški otroci pa so imeli ljubko prireditev s petjem, deklamacijami, igranje »Lažnjiva Milena« in abstinentskim šetelgovorom. Naši Rečičani izražajo vedno glasnejše željo, da bi dobili podružno cerkev, ter imeli v svoji sredi zvon, ki ga nekateri le redko, samo ob ugodnem vetru slišijo. Ali se bo ta misel uresničila, je pri sedanjih razmerah veliko vprašanje, zlasti, ker se župnijska cerkev in goljska podružnica potrebuje vsaka vsaj še en zvon.

KRVAVI SPOPADI V LJUBLJANI.

Letošnji Vidovdan se je praznovati v Ljubljani s krvavo in spopadom. Na ulici so trčele skupaj čete Orjunciev in policije in nastal je boj ter je terjal številne žrtve, ki same niso vedele, zakaj so morale tvegati življenje. Policija je sedaj sama izkusila, da je bilo napačno njeno postopanje proti Orjuni v času, ko je ta napadala mirne ljudi ter jih brez vzroka ogrožala. Takrat so oblasti to popopolnoma mirno gledale in sedaj so v Ljubljani žele prve sadove tega napačnega postopanja.

Do spopada je prišlo radi prepovedi, da se ne smejo vršiti v Šelenburgovi ulici kjer se nahaja italijanski konzulat, demonstracije. — Orjuna je imela v Trbovljah slavnost in popoldan se je vrnila v Ljubljano. Hoteli so napraviti slavnosten pohod po mestu. Policija jim je sprevod dovolila le, da ne smejo korakati skozi Šelenburgovo ulico, kjer se nahaja italijanski konzulat. Omenjeno ulico je policija močno zastražila in Orjunašem, ki so hoteli pohod po ulici vzlic prepovedi nadaljevati, to zabranila. Orjuna je bila radi tega zelo ogorčena. Proti večeru je skušala vnovič prodreti skozi prepovedane ulice toda natečaja je zopet na policijsko stražo, ki je branila prehod. — Med prepriom in prerivanjem je nenadoma počil strel, ki je dal znak za splošen spopad. Policija kot Orjunaši so polegli po tleh v rojne vrste in pričelo se je splošno streljanje, kot na fronti. Padlo je okrog 100 strelcev. Na obeh straneh je bilo precej žrtv. Od policije so bili težko ranjeni tudi trije višji uradniki, od orjunciev pa je obležalo 6 ranjencev. Takoj po spopadu je dobila policija ojačenje in Orjunaši so se umaknili. Zasedovale so jih patrulje orožnikov in policije, ki so izvršile več aretacij.

DVA TEŽKA ZLOČINA V LJUBLJANI.

V nedeljo, 27. junija sta se v Ljubljani in v Štepanji vasi dogodila dva žalostna zločina. Na Resljevi cesti je streljal bivši državni uradnik Ciril Zargi na svojo ženo ter jo težko ranil, da se bori s smrtjo. Zargi je znan pijanec, ki je vedno zlostavljal svojo ženo. Imel je na Gorenjskem svojo ljubico, radi katere je celo poneveril večjo svoto denarja. Ko se je v nedeljo vrnil domov, ga je žena karala, kar ga je tako razjezilo, da jo je napadel ter končno oddal na njo dva strela, ki sta jo pogodila. Imela je še toliko moči, da je pobegnila k svoji sosedki. Tam pa se je zgrudila nezavesna. Zargi je po zločinu odšel od doma v neko vinsko klet, kjer so ga aretirali. — Drugi zločin se je dogodil istega dne v Štepanji vasi. Užitinski paznik Franc Tomšič je ustrelil svojega svaka Lovrenca Lavriča. Zadel ga je smrtno in Lavrič je med prevozom v bolnico izdihnil. Tomšič se zagovarja, da je streljal v silobranu.

KRVAVO ZBOROVANJE RADIČEVCEV.

V Bajmoku v Vojvodini se je vršila v ponedeljek, 28. t. m. veliko zborovanje radičevcev. Govoril je radičevski poslanec Neudorfer in udeležilo se ga je kakih 1000 oseb. Ko je govornik pričel svoj govor s pozdravom »Hvaljen Jezus Kristus«, je navalila velika množica navzočih dobrovoljcev na zborovalce ter jih razglašala na vse strani. Navzoča žandermerija je bila brez moči. V pretepu je bilo težko in lahko ranjenih okrog 30 oseb. Radičevci so morali potem zborovati v neki gostilni pod zaščito orožniških bajonetov. —

8. avgusta bivši bojovníki na Brezje! Naš praznik je to, naš dan moštne ljubezni, preiskusnega bratstva, neomahljivega medsebojnega zaupanja porojenega v strašnih hipih vojnih grozot. Zato tovariši pripravite se! Polovična vožnja je zagotovljena. 8. avgusta vsi na Brezje!

Odbor Z. S. V.

Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu se prične dne 6. julija t. l. za vse invalide ljubljanske in mariborske oblasti. Zdravljenje obsega radioemanacijske kopelji, po potrebi mehanoterapijo, za vse čas zdravljenja pa brezplačno potrebno oskrbo (hrano in stanovanje) v Invalidskem domu v Toplicah. — Pravico do brezplačnega zdravljenja ima vsak vojni invalid po določilih člena 10 invalidskega zakona: 1. Oni, ki je radi revmatičnih in sorodnih boleznih oglašen za vojnega invalida, brezposelno. 2. Vsak drugi je pod pogojem, če prinese potrdilo pristojnega davčnega urada, da ne plača nad 20 D neposrednega davka in da predloži zdravniško izpričevalo uradnega zdravnika, da je radi revmatičnih boleznih zdravljenja v toplicah neobhodno potreben. Prošnje, opremljene s predaj navedenimi dokazili, je predlagati velikemu županu ljubljanske oblasti neposredno. Invalidi, ki so prošnje že vložili, toda jih niso opremlili v gornjem smislu, naj nemudoma naknadno predložijo potrebna dokazila. Dobo zdravljenja določi v vsakem posameznem primeru kopališčni zdravnik povodom prve preiskave. Opozarja se končno na to, da je nastavitve le skupna v invalidskem domu, ker dosednji ločeni prostori v baraki niso več na razpolago.

Železarna v kravjem trebuhu. V južnonemški občini Neudorf je mesar zaklal kravo, v čije trebuhu so našli raznovrstno železje, žebelje, gumbje, denar, ključje, kameenje, kosti in drugega blaga za dva kilograma.

Umobolna ženska je prestrašila celo mesto. V nekem mestecu v Podkarpatski Rusiji je blazna žena prerokovala, da se bo prepadla v zemljo cela mestna četrt. Ker je prebivalstvo kulturno še precej zaostalo, so ji ljudje verjeli in je nastala huda panika. Preplašeni prebivalci so se povečini izselili iz usodnega mestnega dela in vse je s stra-

hom pričakovalo, kako se bo odprla zemlja in »požrla« hiše. Pa je napačno napovedan čas in se ni nič zgodilo. Sedaj šele so ljudje spoznali, da njihova domača prerokinja blazni in so jo izročili tja, kamor spada.

Ustrelili katoliškega duhovnika. V Smolensku so boljševiki ustrelili katoliškega duhovnika Ivana Kovalskega. Začetkom oktobra meseca so ga zaprli, ker so sumili, da vohuni v prilog Poljske. Obsodili so ga v smrt. Dne 2. januarja se je obsodba izvedla. Ko se je Kovalski hotel pred smrtjo še prekrižati, ga je boljševik s sabljo udaril po roki. Nato so ga ustrelili. Katoliška cerkev ima novega mučenika.

Tajništvo SLS v Celju posluje od 1. julija dalje samo dopoldne od 8.—12. ure.

Zakleti grad. Romantična igra v petih dejanjih. Spisal dr. A. Remec. V Ljubljani 1923. Knjiga se dobi v knjigarni sv. Cirila v Mariboru.

Pisma iz domačih krajev.

Ribnica na Pohorju. Letos je bilo pri sv. Antonu v sednji župniji na Antonovo izredno veliko romarjev od blizu in daleč. Mnogi so svojo pobožnost lepo opravili. Vmes pa so bili tudi hudobni. Domov grede sta v Pehovem grabnu blizu »Glažute«, približno eno uro od Ribnice dva brata iz sovraštva napadla soromanja ter ga z nožem znatno ranila. Praviijo, da je bilo neko sovraštvo radi ženske. Napadalec sta baje iz Skomre. Napadenemu je tukajšnji zdravnik podelil prvo pomoč, nakar so ga še isti večer odpeljali v bolnišnico v Maribor. Preiskava bo krivce našla ter gotovo ostro kaznovala, kar tudi zasluži.

Ptujska gora. V nedeljo, dne 27. junija 1923 smo spremljali k večnemu počitku našo Marijino družbenico Krišto Pavlo. Podlegla je jetiki, katera jo je v najlepšem cvetu mladosti pretrgala nit življenja, stari komaj 23 let. Bila je vzorna, mirna, ponižna in vse se navede. Svojo bolezen je voljno in potrpežljivo prenašala. Kako smo jo ljubili in radi imeli, je pokazal pogreb. Spremljalo jo je veliko belo oblečenih deklet z družbeno zastavo in mnogo ljudstva. Tako veličastnega pogreba že Gora dolgo ni imela.

Gornja Radgona. Se smo živeli pod globokim vtisom lepega sprejema novih zvonov, ko smo v soboto, dne 19. junija že pozdravljali v svoji sredini presvetlega vladika dr. Karla. Lep je bil tudi njegov sprejem, če je motil, da ni bil še lepši. Nastopili so Orli in Orlice, godba je igrala, pozdravne besede, vezane in nevezane so govorili veleč. gospod župnik A. Kocbek, učanka Genovefa Senekovič, načelnik Orla brat Snaj in načelnik požarne brambor Fr. Korošec. Zvečer so priredili godbeniki in pevci pod vodstvom J. Cirija prevrženemu lepo podoknico. Pevski zbor je zapel tri pesmi: Domovini, Pozdravljamo te gorenjska stran in Na straži. Kako presrečno ljubi mariborski vladika lepo pesem, je pokazal v svojem lepem in navduševalnem govoru, ki ga je govoril v zahvalo pevskega zboru. Njegove besede ostanejo v trajnem spominu med občinstvom, katerega se je kljub deževju vse polno nabralo pred župniščem. Posvečenje zvonov se je izvršilo kar najslavesneje. Svečanosti je prisostvovalo 18 duhovnikov. — Novi zvonovi prelepo prepevajo in s svojimi glasovi hvalijo mojstra Zvonolivarno »Zvonoglas« in jo toplo priporočajo. — Na dan posvetitve so nabrale pridne Orlice s prodajo šopkov 800 D za nove zvonove. Smo jim za trud prav hvaležni. — Vredne predvidnih okoliščin je ljubumersko orlovsko okrožje prisiljeno svojo prireditev prenesti v Gor. Radgono in preložiti na dne 18. julija. Na svidenje torej 18. julija v Gornji Radgoni!

Smartno pri Velenju. Na Alojzjevo je odšel k Bogu po služeno plačilo daleč znani in povsod spoštovani Jože Jan, pd. Zabukovnik v 78. letu starosti. Blagi pokojnik je bil vzor katoličan, ki je svoje versko in narodno prepričanje kazal povsod v besedi in dejanju. Nad trideset let je bil ključar pri župni in podružni cerkvi. Domače cerkve ga bodo zelo pogrešale, saj jim je bil glavni dobrotnik. Zadnji njegov dar je bil hrastov les za vsa vrata velenjske cerkve. Pa tudi Prosvetno društvo je s pokojnim zgubilo močno oporo. Poleg gospoda Gorčičarja gre glavna zasluga g. Janu, da se je že leta 1909 pozidal Društveni dom, za katerega je on prvi in največ daroval v denarju in materialu. Podpornik društva je ostal vse življenje. Do zadnjega je bil odbornik okrajnega zastopa in prejšnja leta tudi v občinskem odboru. Bil je naročnik »Slov. Gospodarja«, odkar ta izhaja in tudi drugih listov. Dasi imoviti, je bil zelo ponižen in je živel zelo skromno ter je bil zelo marljiv. Se letos zgodaj spomladi je oskrboval sadno drevje, dokler ga ni bolezen, ki jo je bogu dano prenašal, položila na mrtvaško postelj. Bil je zelo vnet sadjar. Ker je bil brez otrok, je po smrti svoje žene izročil svojo domačijo nečakinji, poročeni z njegovim birmancem, sam pa se je preselil na drugo posestvo v bližino cerkve, da bi tu še lažje skrbel za svojo dušo. To posestvo je izročil drugi nečakinji, poročeni z njegovim pridnim rejencem. Pred leti je bil enkrat v Rimu. Rad je šel za krstnega in birmanskega botra, zlasti ubogim. Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil z iskrenimi besedami domači gospod župnik. Svetila mu večna luč!

Sv. Ema pri Pristavi. V nedeljo, dne 27. junija t. l. smo obhajali leto nedeljo v naši lepi župniji, obenem smo pa dobili dva precej velika nova zvonca. Vili jih je tvrdka »Zvonoglas«. Zvona sta precej dobro uglasena, ter se lepo vjemata s starim zvonom. Med slovesnimi glasovi starega zvona in mogočnimi strelci, smo jih pripeljali v petek, 25. junija na prijazen šentemski hriček. V nedeljo ob 10. uri jih je posvetil preč. g. kanonik Časl iz Maribora v spremstvu domačega in sosednjih gg. duhovnikov. Po blagoslovitvi sta bila med donečimi zvoki godbe in mogočnimi strelci topičev potegnjena v visoki zvonik, odkoder bi naj mnogo leta opravljala svojo visoko službo. Predvsem naj bo srčna zahvala preč. gospodu kanoniku Časlu, ki se je potrudil priti na naš prijazni hriček, hvala mu za lepi cerkveni govor, v katerem nam je razlajal pomen in namen zvonov in kako lepo zvonijo zvonovi. Srčna hvala domačemu g. župniku J. Klepečcu, za toliko delo, ki ga je izvršil že kot stari mož. Iskrena hvala vsem sošednim gg. duhovnikom. Posebna hvala pa velečenjenemu trgovcu, gospodu botru Edvardu Zupancu in njegovi gospe, ki sta toliko skrbela in darovala za nova zvonca. Tudi vnetima cerkvenima ključarjema naj velja zahvala za neumorno delo. Hvalevreden je pa tudi naš cerkvenik, ki je s pomočjo vrlih šentemskih deklet tako krasno in lepo okinal zvona in cerkev. Končno hvala vsem darovalcem, ki so pripomogli pri nabavi novih zvonov. — Vsaki, ki je le malenkostno svoto daroval, je gotovo pozabil na to, ko je zashal ob 5. uri popoldne prvi srebrnočiste ubrane glasove zvonov. Storili smo, kar smo mogli, in Bog nam bo povrnil vse v obilni meri s tem, da se nam letos kaže lepa letina.

Gospodarstvo.

Okrajna obrtna-gospodarska razstava v Ormožu od 8. do 15. avgusta 1923. Zalostne živinorejske razmere, ki so bile pred kakim 50. leti v ormoškem okraju, so se začele v povojnih letih s pomočjo naprednih in treznomi-

slečih gospodarjev izboljševati tako, da so izgledi v bodočnost za to panogo narodnega gospodarstva v ormoškem okraju zjamčeni. Z osveženjem krvi potom nakupa mladih bikov plemenjakov v tu in inozemstvu ter z rejo čistokrvnih telic pingavske pasme se je živinoreja v okraju očitno izboljšala tako, da je danes na isti okraj lahko ponosen. Sadovi tega smotrenega pospeševanja reje pingavske govede so se pokazali posebno v tem, da se je v preteklem letu prodalo večje število mlade plemenske živine na jug naše države ter, da povpraševanje za plemensko živino pingavske pasme pasme vedno narašča. Leta 1924 se je vršila v Ormožu prvič po vojni razstava goveje živine pingavske pasme, ki se je vsestransko obnesla tako, da so naši živinorejci sklenili prirediti letos v okviru okrajne obrtne gospodarske razstave tudi razstavo goveda. Razstava se vrši po sledečem sporedi: 8. avgusta 1923 razstava obrtnih izdelkov in konj noriške in belgijske pasme, 9. avgusta razstava govede, prašičev in perutnine ter 10. avgusta razstava žlahtnih ormoško-ljutumerskih vin. Pri razstavi govede se razstavi: licencirani bikci, mladi bikci, krave, breje telice, telice od 1. do 2. let starosti, teličke do 1. leta starosti ter skupine in sicer najmanj 5. od enega gospodarja. Ker je dovoljena za to prireditev polovična vožnja proti nabavi legitimacije, ki se dobi pri okrajnem zastopu v Ormožu, vabimo vse, ki se zanimajo za rejo govede pingavske pasme, da si to razstavo ogledajo.

Pred ugodno svetovno žetvijo. Žetev v naši državi polagoma pričenja. Ječmen bo kmalu požet, nakar nastopi majhna pavza do dozoritve pšenice. Samo malo časa je še do pričetka splošne nove kampanje v Evropi in deloma v Ameriki in Aziji. V tem času kupčija navadno počiva, ker kupec čakajo na izid žetve. Letos ni prav jasno, kake rezultate bo dala svetovna žetev. Pri nas kakor v večini evropskih za žitno produkcijo merodajnih držav žetev kljub neprestanim vremenskim nepravilkam obeta zadovoljiv uspeh, kolikor moremo presoditi po krožečih privatnih in uradnih poročilih. Zlasti stanje pšenice se smatra za ugodno. Nevarnost je predvsem v tem, da bi slabo vreme moglo ovirati tudi žetev. Spričo te negotovosti je razumljivo, da kupec večinoma mirujejo. Zelo ugodne vesti prihajajo iz Amerike. Žetev ozimne pšenice v Ameriki prikazuje dobre rezultate in jara pšenica tudi mnogo obeta. Zlasti dobro žetev pričakuje Kanada, kjer bo baje rekorden pridelek. Kot neugodno se označuje stanje posevkov med drugim v Avstriji in nekaterih drugih glede žitne produkcije manj pomembnih držav. To za celokupni svetovni žetveni rezultat nima večjega pomena. Zelo mnogo je še odvisno od vremena, kakor smo že rekli vendar se sodi, da bo letošnja svetovna žetev prilično enaka lanski. To se torej pravi, da bo ugodna.

Izvoz jaje. Izvoz naših jajc je razmeroma slab. Švica malo kupuje, ker je tamšnji konzum manjši radi slabega poseta letoviščarjev spričo neprestanega slabega vremena. Tudi London konzumira manj jajc zaradi rudarske stavke. Švica plača 130—132 švicarskih frankov za zabojo, Dunaj povprečno 11—13 grošev za komad, London 8 šilingov za 120 komadov. V Nemčiji so cene prilično nespremenjene že dalje časa. V naši državi je nakupna cena povprečno 0.70—0.75 Din. komad. V Ljubljani in Mariboru se giblje cene med 0.75 do 1.25 Din za komad na drobno.

Vojnik. V nedeljo, 4. julija ob osmih dopoldne se vrši v posojilniški dvorani ob priliki občnega zbora tukajšnje kmetijske podružnice poučno predavanje o hmeljarstvu. Predaval bo gospod A. Petriček. Udeležite se v obilnem številu.

Laško. V nedeljo, dne 27. junija, po prvem sv. opravilu se je vršil redni občni zbor Kmetijske podružnice in Društveni dvorani. Podružnica šteje 149 članov in zadnja leta dobro deluje. Velika zanimanje za podružnico je vzbudila letošnja razstava ali premirajne goveje živine. Delegatom za glavni občni zbor v Ljubljani so bili izvoljeni: Hrastnik Miha, dr. Franc Jerina, Valentin Kozmus in Deželak Matevž. Opozarja se, da se bode v bodoče premirala le živina od takih živinorejcev, ki so člani Kmetijske družbe. Kresni sejm je bil za nas kmete precej slab. Živine se je dosti prignalo, tudi lepih in težkih volov, kakor nekdanj pred vojsko. Cena je bila izredno nizka. Voli najboljšje vrste so se plačevali po 8 D kg. Nakupilo se je volov za štiri vagone, kateri so se naložili, dva vagona v četrti in dva vagona naslednje dni. Večina vsi kmete imajo zgubo pri volih. Zadruga, ki je bila leta 1919 ustanovljena, je zopet začela poslovati, in sicer v Deželakovi hiši, nasproti bivše nemške šole. Kmetje, delavci, obrtniki, podpirajmo svoj zavod s tem, da vse potrebščine kupujemo le v zadrugi.

V. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Zalec, dne 28. junija 1923. Minule tedne smo imeli moko in mrzlo vreme in prav malo solnca. Kljub temu pa hmelj ni zaostajal v razvoju. Tudi redki nasadi poznega hmelja, v katerih se je proti peronospori škropilo, kažejo dosedaj bujno rast. Vendar se bojimo, da se bo hmelj med cvetenjem — kakor minuli leti — vnovič uničujoče prikazala. Golding je dorasel do vrha drogov, ima precej stranskih panog, na katerih se že vidijo prvi cvetni nastavki. Energično izvršeno obrambno delo zoper hmeljsko stenico, ki se je tuintam prikazovala, je imelo najboljši uspeh in je upati, da je preteča nevarnost za sedaj odstranjena. V predprodaji se brezuspešno ponuja po 60 D za 1 kg. Društveno vodstvo.

Za razvedrilo.

Če prideš pozno domov. Neki kmet se je vračal s sejma bolj pozno kot bi sicer z ozirom na hudo ženo smel. Ko je mimo kuhinje srečno prišel v sobo, je tam hitro razpel dežnik in sedel sredi sobe na tla. Ko je prišla žena z burkljami, se ga je vstrašila in ga vprašala: »Ljubi moj, kaj ti pa je?« A mož je molčal. Žena ga je znova klicala, potresla, a mož ni dal nobenega glasu. Tedaj je začela jokati: »Moj Bog, najbrže je znozel!« Mož pa je vstal in zaprl dežnik in rekel: »Sem mislil, da bo huda ura, tresk in groz, pa je le pohleven dež! Le nič mi ne zameri, ljuba žena!«

Konj in avtomobil. Kmetič je peljal po cesti s svojim konjem. Na vozu je sedel poleg očeta tudi mladi zvedavi sinček. Kar je priplah avto, konj se ga je ustrašil in kmetič s sinom, vozom in konjem je naenkrat ležal v obcestnem jarku. Ko je bil avto mimo in je kmet s težavo spravil vse zopet na cesto, ga je zvedavi sinček s strahom vprašal: »Oče, zakaj pa se je konj tako avtomobilu ustrašil?« Oče pa mu je še malo nevoljen odgovoril: »Saj bi se ti tudi ustrašil, če bi videl prazne hlače po cesti iti!«